

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ศึกษาสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคใต้ ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ (2) เปรียบเทียบสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ ระหว่างผู้ประเมินที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน (3) เปรียบเทียบสมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคใต้ ระหว่างผู้ประเมินเต็มเวลาและผู้ประเมินบางเวลา (4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง สมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ (5) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะและปัญหาทั่วไปของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สังกัดหน่วยประเมินที่ตั้งสำนักงานอยู่ในภาคใต้ 6 จังหวัด 7 หน่วย จำนวน 290 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จากประชากรในภาคใต้ 14 จังหวัด 18 หน่วย จำนวน 1,190 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีค่าความเที่ยง .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบค่าที และการทดสอบความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า (1) สมรรถนะของผู้ประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้ในภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านความรู้ และด้านทักษะ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด (2) สมรรถนะด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ระหว่างผู้ประเมินในช่วงอายุต่างกัน มีสมรรถนะรวมทุกด้านไม่แตกต่าง แต่ในรายด้านแตกต่างกัน (3) สมรรถนะโดยรวมทุกด้าน ด้านความรู้และด้านทักษะ ระหว่างผู้ประเมินเต็มเวลาและผู้ประเมินบางเวลาไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านคุณลักษณะ ระหว่างผู้ประเมินเต็มเวลาและผู้ประเมินบางเวลาแตกต่างกัน (4) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะโดยรวมของผู้ประเมินภายนอก พบว่า สมรรถนะด้านความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูงกับสมรรถนะด้านทักษะ และมีความสัมพันธ์ปานกลางกับสมรรถนะด้านคุณลักษณะ ส่วนสมรรถนะด้านทักษะมีความสัมพันธ์ทางบวกค่อนข้างสูงกับด้านคุณลักษณะ (5) ปัญหาสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้ประเมิน คือ ความรู้ไม่พอในเรื่องการบันทึกภาคสนามและการเขียนรายงาน ทีมงานไม่เตรียมงานและไม่บันทึกล่วงหน้า ผู้ประเมินไม่สนใจกฎระเบียบของ สมศ.และหน่วยที่สังกัด ค่าตอบแทนไม่พอเพียง การขาดประสิทธิภาพการบริหารของ สมศ.และหน่วยประเมินข้อเสนอแนะสำคัญคือ ให้ สมศ. กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินให้แน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย ให้ สมศ.และหน่วยเพิ่มความรู้แก่ผู้ประเมินอย่างต่อเนื่อง ให้หน่วยเข้มงวดการเตรียมงานล่วงหน้าก่อนประเมิน ให้ปรับการบริหาร สมศ.และหน่วยประเมิน ให้เพิ่มค่าตอบแทน ให้ สมศ. และหน่วยประเมินมีการประกันคุณภาพและมีรายงานการประเมินตนเอง

The objectives of this study were to (1) study the competencies of external evaluators at the basic education level in the Southern Region comprising the knowledge, skills, and characteristics; (2) compare the competencies comprising knowledge, skills, and characteristics of external evaluators at the basic education level in the Southern Region, as classified by age group; (3) compare the competencies of full-time and part-time external evaluators at the basic education level in the Southern Region; (4) study the relationships among the knowledge, skills, and characteristics competencies of external evaluators at the basic education level in the Southern Region; and (5) study the problems and recommendations regarding competencies of external evaluators at the basic education level in the Southern Region.

The research sample consisted of 290 external evaluators at the basic education level from 7 evaluation units located in six southern provinces obtained by multi-stage sampling from the total number of 1,190 external evaluators in 18 evaluation units located in 14 southern provinces. The employed research instrument was about competencies of external evaluators basic education level with reliability coefficient of .95. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, t-test, Pearson's correlation coefficient, and ANOVA.

Research findings indicated that (1) the overall competency of external evaluators at the basic education level in the Southern Region was rated at the high level; when each competency was considered, it was found that the knowledge, and skills competencies were rated at the high level; while the characteristics competency was rated at the highest level; (2) external evaluators of different age groups did not significantly differ in their overall competencies, but significantly differed in each individual competency; (3) full-time and part-time external evaluators did not significantly differ in their overall competencies, knowledge competencies, and skills competencies; but they differed significantly in their characteristics competencies; (4) as for relationships of external evaluator's competencies, it was found that the knowledge competency correlated positively at the rather high level with the skills competency and at the moderate level with the characteristics competency; while the skills competency correlated positively and at the rather high level with the characteristics competency; and (5) the main problems were the following: the insufficient knowledge on taking field notes and report writing; the work team did not prepare for the job and did not take notes in advance; external evaluators were not interested in rules and regulations of ONESQA and the agency under which they worked; insufficiency of remuneration; the lack of administration efficiency of ONESQA and evaluation units; while main recommendations were the following: ONESQA should revise evaluation criteria to be more exact and not often changed; ONESQA and evaluation units should equip evaluators with new knowledge on a continuous basis; the evaluation units should strongly insist on advance preparation prior to actual evaluation; improvement of administration should be undertaken for ONESQA and evaluation units; remuneration should be increased; ONESQA and evaluation units should have quality assurance and self reports.